

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 122/12

Luksemburg, 3 października 2012 r.

Nowy regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

W związku ze stałym wzrostem liczby spraw, wśród których wyraźnie przeważają odesłania prejudycjalne, Trybunał dostosował stosowane przed nim procedurę w sposób uwzględniający w większym stopniu specyfikę tego rodzaju postępowań, a jednocześnie umożliwiając mu rozstrzygnięcie wszystkich wpływających do niego spraw w rozsądnym terminie

Ustanowienie nowego regulaminu postępowania przed Trybunałem, który wejdzie w życie z dniem 1 listopada 2012 r.¹, służy przede wszystkim **dostosowaniu do ewolucji w charakterze rozpatrywanych spraw**. Pomimo kolejnych zmian regulaminu postępowania przed Trybunałem, jego struktura nie była modyfikowana w sposób zasadniczy od przyjęcia pierwszego tekstu regulaminu w dniu 4 marca 1953 r. Regulamin ten nadal odzwierciedla przewagę skarg bezpośrednich, w których stronami są najczęściej osoby fizyczne lub prawne albo państwa członkowskie z jednej strony oraz instytucje Unii Europejskiej z drugiej, podczas gdy w rzeczywistości – z wyjątkiem skarg o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i kilku szczególnych kategorii skarg o stwierdzenie nieważności – tego rodzaju sprawy znajdują się dzisiaj z reguły poza zakresem właściwości Trybunału. W 2012 r. to odesłania sądów krajowych w trybie prejudycjalnym stanowią liczbowo największą kategorię spraw wpływających do Trybunału². Nowy regulamin postępowania ma na celu lepsze odzwierciedlenie tej rzeczywistości, w związku z czym tego rodzaju postępowaniom poświęcono osobny tytuł, zawierający uregulowania zarazem bardziej kompletne i bardziej precyzyjne zarówno dla podmiotów prawa, jak dla sądów krajowych.

Drugi główny cel przyjęcia nowego regulaminu związany jest z wolą kontynuowania prowadzonych już od wielu lat wysiłków służących zapewnieniu, w obliczu ciągłego wzrostu liczby spraw, możliwości ich rozstrzygnięcia przez Trybunał w rozsądnym terminie³. Nowy regulamin postępowania wprowadza zatem szereg rozwiązań, które powinny **umożliwiać szybkie i skuteczne rozpatrywanie spraw**. Wśród tych rozwiązań należy wskazać w szczególności możliwość określenia przez Trybunał maksymalnej objętości składanych pism procesowych i uwag pisemnych lub uelastycznienie warunków orzekania przez Trybunał w drodze postanowienia z uzasadnieniem, zwłaszcza w sytuacji gdy pytanie skierowane przez sąd krajowy w trybie prejudycjalnym nie pozostawia żadnych racjonalnych wątpliwości.

Nowe zasady obejmują ponadto wiele modyfikacji dotyczących ustnego etapu postępowania. Trybunał nie będzie już bowiem, co do zasady, zobowiązany do przeprowadzenia rozprawy, jeżeli w świetle pism procesowych lub uwag pisemnych złożonych przez strony uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną. Powinno to pozwolić na szybsze rozstrzygnięcie spraw. Nowy regulamin postępowania przewiduje też możliwość wezwania stron, w razie przeprowadzenia rozprawy, do skoncentrowania wystąpień na określonej kwestii lub określonych kwestiach. Trybunał będzie miał

¹ [Regulamin postępowania](#) przed Trybunałem Sprawiedliwości został przyjęty w dniu 25 września 2012 r. i opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 29 września 2012 r. Zgodnie z art. 210 tego regulaminu wchodzi on w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca po jego publikacji.

² W 2011 r. wpłynęło w sumie 688 nowych spraw, w tym 423 odesłania prejudycjalne. Odesłania te stanowią więc ponad 60% spraw, jakie wpłynęły do Trybunału.

³ Należy zauważyć, że pomimo wzrostu liczby spraw, Trybunał zdołał istotnie ograniczyć średni czas trwania postępowania. Tytułem przykładu można podać, że średni czas rozpoznawania odesłania prejudycjalnego wynosił w 2011 r. 16,4 miesiąca, podczas gdy w 2003 r. było to ponad 25 miesięcy.

też możliwość przeprowadzenia wspólnej rozprawy w kilku sprawach o podobnym charakterze dotyczących tej samej kwestii. Zrezygnowano natomiast ze sprawozdania na rozprawę, które generowało dodatkowe koszty i przedłużało czas rozpoznawania spraw.

Równolegle do wyżej wskazanych celów, nowy regulamin postępowania ma też za zadanie **ułatwić zrozumienie obowiązujących zasad i praktyki**. Wprowadzono więc ściślejszy podział między przepisami znajdującymi zastosowanie do wszystkich rodzajów postępowań a przepisami odnoszącymi się do poszczególnych procedur (jak odesłania prejudycjalne, skargi bezpośrednie i odwołania); wszystkie artykuły nowego regulaminu zostały też od nowa ponumerowane i zatytułowane, co ma ułatwiać odnalezienie właściwego przepisu. W dziedzinie odesłań prejudycjalnych należy wskazać przede wszystkim, że nowy regulamin postępowania zawiera przepis określający wymaganą zawartość wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, a także przepis dotyczący utajnienia tożsamości, co powinno być pomocne dla sądów krajowych przy formułowaniu tych wniosków, przy poszanowaniu życia prywatnego stron w postępowaniu głównym. W odniesieniu do odwołań regulamin z 2012 r. precyzuje zasady normujące odwołania wzajemne, wnoszone w odpowiedzi na odwołanie główne. Odtąd tego rodzaju odwołania wnoszone będą w osobnym piśmie, co ułatwi następnie ich rozpoznawanie przez Trybunał.

Wreszcie nowy regulamin postępowania **upraszcza obowiązujące zasady**, uchylając przepisy przestarzałe lub nie stosowane albo określając na nowo procedurę rozpatrywania niektórych rodzajów spraw. Można tu wskazać tytułem przykładu na uproszczenie zasad dotyczących interwencji państw członkowskich i instytucji Unii, zasadę wyznaczania na rok jednej z izb jako właściwej do sprawowania kontroli orzeczeń Sądu, albo uproszczenie procedury wydawania opinii, w której brać będzie udział tylko jeden rzecznik generalny (a nie wszyscy rzecznicy generalni w Trybunale, jak dotychczas).

Żadne z tych rozwiązań z osobna nie pozwoli prawdopodobnie na zmianę tendencji polegającej na wzroście liczby spraw i ich złożoności, a także wydłużania się czasu ich rozpatrywania. Trybunał jest jednak przekonany, że całość tych rozwiązań – które wchodzą w życie zaledwie kilka tygodni po przyjęciu zmian do protokołu w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przewidujących powołanie wiceprezesa i poszerzenie składu wielkiej izby do piętnastu sędziów i które pozostają w zgodzie z decyzją Trybunału o utworzeniu od października 2012 r. nowej izby złożonej z pięciu sędziów i nowej izby złożonej z trzech sędziów – w sposób najpewniejszy pozwoli mu nadal pełnić jego misję, polegającą na zapewnieniu, w rozsądnych terminach, poszanowania prawa w wykładni i stosowaniu traktatów.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793